

Sygn. akt I ACa 658/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Mirosława Gołuńska
Sędziowie:	SSA Wiesława Kaźmierska (spr.) SSA Agnieszka Sołtyka
Protokolant:	sekr.sądowy Magdalena Gołtsche

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2012 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko Skarbowi Państwa - Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w G. i Dyrektorowi Izby Skarbowej w Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

z dnia 4 sierpnia 2011 r., sygn. akt I C 182/09

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach drugim, trzecim, czwartym i piątym w ten sposób, że:

- 1. nakazuje ściągnąć od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim kwotę 807 (osiemset siedem) złotych tytułem poniesionych wydatków;**
- 2. odstępuje od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej;**

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

A. Sołtyka M. Gołuńska W. Kaźmierska

Sygn. akt: I ACa 658/12

UZASADNIENIE

(...) Spółka z o. o. z siedzibą w G.. pozwem z 18 stycznia 2007 roku skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Izbie Skarbowej w Z. i (po ostatecznym określeniu postanowieniem z 25 marca 2009 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie k.203-205) Urzędowi Skarbowemu w G. wniosła ostatecznie o zasądzenie odszkodowania w kwocie 229.080,92 zł, na co składa się kwota zakupu ciągnika siodłowego z naczepą- 146.050 zł (73.025 DEM), 18.404,56 zł (9.202.28DEM)- za zamontowanie specjalistycznego systemu mocującego do naczepy (...), 89 415,36 zł 44.707,68 DEM)- za zamontowanie systemu hydraulicznego do ciągnika siodłowego. Minus 45.163 zł - kwota uzyskana z licytacji ruchomości. Jak podaje powód, szkoda jakiej dochodzi w niniejszym postępowaniu to różnica pomiędzy wartością rynkową zajętych ruchomości w chwili ich zajęcia, a wartością, za którą komornik sądowy sprzedał zajęte ruchomości na zlecenie US w G. Powód podkreślał, że cena ta jest rażąco zaniżona. Powód podnosił, iż nigdy nie miał możliwości kwestionowania opinii biegłego skarbowego, odnośnie wyceny należącego do niego pojazdu. Opinia ta nigdy nie została mu doręczona. W toku postępowania powód kwestionował także legalność czynności podejmowanych przez Komornika Skarbowego w Urzędzie Skarbowym w P., nad którym nadzór sprawuje US w P.. Według twierdzeń strony powodowej, zajęcie nastąpiło bezprawnie. W piśmie procesowym z 04.12.2009 r. powód wskazał, że kwota 103.999,15 zł została mu wypłacona z innego tytułu tj. tytułem podatku VAT, zwrotu którego nie wypłacano aż do 2005 r., a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w swoim wyroku stwierdził, że takie działanie było niesłuszne (k. 294-295).

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa - **Dyrektor Izby Skarbowej w Z.** wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Zarzucił pozwany, że powód nie wykazał prawa do reprezentowania powodowej Spółki, że zarzuty zawarte w pozwie dotyczą jedynie sposobu prowadzenia postępowania zabezpieczającego, są to zatem okoliczności, na które Dyrektor Izby Skarbowej w Z. nie miał wpływu, zakwestionował także wysokość żądanego przez stronę powodową zadośćuczynienia zarzucając, że powód nie przedstawił żadnych dokumentów, które wskazywałyby, że wartość zajętych ruchomości opiewała na kwotę 250.000,00 złotych. Zajęcie i sprzedaż ruchomości były zgodne z prawem, gdyż opierały się wówczas na istniejącej decyzji, która następnie została wprawdzie uchylona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny, ale zgodnie z art. 281 pkt. 1 ustawy - prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w przypadku, gdy Sąd w orzeczeniu uchylił zaskarżoną decyzję, a organ rozpatrując ponownie sprawę nie umorzy postępowanie, to nie można stwierdzić, że działanie organów było bezprawne. W sprawie powoda organy podatkowe nie umorzyły postępowania w sprawie, tylko wydały nowe decyzje wymiarowe. Wskazywał także, iż zdarzenia, które rzekomo spowodowało szkodę miało miejsce w 2002 roku, przeto na podstawie art. 417 § 1 k.c. odpowiedzialność za niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie. W piśmie procesowym z 4 grudnia 2009 r. pozwany Dyrektor Izby Skarbowej w Z. zarzucał, że z załączonego przez stronę powodową rachunku na zakupu (...), dotyczył samochodu sprzedanego przez komornika skarbowego w P., ponadto cena zakupu wykazana w rachunku jest ceną brutto (z VAT), zaś powód prowadzący działalność gospodarczą z pewnością odliczył sobie ów podatek VAT. Pozwany wskazał także, iż powodowi zwrócono łącznie kwotę 103.999,15 kwotę 2.892,00 zł zaliczono zobowiązanie powoda na poczet wierzytelności powoda (k.276).

Pozwany Skarb Państwa – **Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. W.. w odpowiedzi na pozew** wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu (k. 231). W uzasadnieniu wskazał między innymi, że pierwsza licytacja zajętych w drodze egzekucji skarbowej ruchomości została ogłoszona 19 sierpnia 2002r., cenę wywoławczą określono na 43.500 zł., a w wyniku jej przeprowadzenia za ciągnik i naczepę uzyskano kwotę 55.100 zł. Powołany rzeczoznawca z zakresu techniki samochodowej wycenił zajęte przedmioty: ciągnik siodłowy- na 48.000 zł i naczepa- na 10.000 zł. Powód nie kwestionował wyceny, a nadto został zawiadomiony o licytacji, na których to zawiadomieniach wskazano wartość szacunkową zajętego pojazdu.

Zarzucając bezzasadność roszczenia pozwani zarzucali, że powód uzyskał zwrot równowartości należącego do niego pojazdu oraz zwrot nadpłaconego podatku VAT w łącznej kwocie 103.999,15 zł po uprawomocnieniu się wyroku WSA w Poznaniu, który decyzje dotyczące zobowiązania podatkowego powoda, uchylił.

Wyrokiem z 4 sierpnia 2011 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. oddalił powództwo w całości (pkt. I), nakazał sięgnąć od strony na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. kwotę 507,93 złotych tytułem

zwrotu wydatków na koszty tłumacza przysięgłego języka niemieckiego R. K. (pkt. II), kosztami wydatków na opinię biegłego R. O. (1) w kwocie 1480,86 złotych obciążył w całości stronę powodową (pkt. III), zasądził od strony powodowej na rzecz każdego z pozwanych kwoty po 7200 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt. IV), i orzeczenie o kosztach opinii uzupełniającej i za udział w rozprawie w dniu 27 stycznia 2011r. biegłego sądowego R. O. (1) w kwocie łącznej 787,62 złotych według faktury VAT (...) z dnia 11 marca 2011 r. pozostawił do rozstrzygnięcia referendarzowi sądowemu (pkt. V).

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd poprzedził ustaleniem, że w dniach 12, 16, 26, 28, 29.03.2001 r., 04-06, 09-13, 17-20, 23-24, 27.04.2001 r., 07-11, 16-18, 28-30.05.2001 r., 01, 11-13, 22, 25.06.2001 r. Urząd Skarbowy w G. przeprowadził w spółce (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością wG.kontrolę w zakresie sprawdzenia prawidłowości rozliczenia zobowiązania podatkowego, z tytułu podatku od towarów i usług, za okres od stycznia 2000 r. do lutego 2001 roku. W toku kontroli ustalono, iż siedziba firmy znajduje się de facto, nie w G. przy ul. (...) (jak wynikało z KRS) ale w L. przy ulicy (...) (województwo (...)). W związku z tym Urząd Skarbowy wezwał Spółkę do złożenia zeznania w sprawie wyjawienia własności nieruchomości i ruchomości oraz praw majątkowych. Spółka (...) pomimo odebrania wezwania nie dostarczyła oświadczenia w żądanym zakresie i zatem 28 czerwca 2001 r. Urząd Skarbowy wG.. w drodze decyzji nr (...) postanowił dokonać zabezpieczenia na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych z tytułu podatku od towarów i usług, powstałych za okres od stycznia 2000 r. do lutego 2001 r. w łącznej kwocie 41.600 zł oraz odsetek ok. 24.514,40 zł. Taka decyzja organu była o tyle uzasadniona, że strona powodowa w 2000 roku wykazywała stratę w wysokości 98.348,41 zł, zatem zachodziła obawa, iż ewentualne zobowiązanie podatkowe, nie zostanie wykonane. Decyzja w przedmiocie zabezpieczenia została wydana w oparciu o art. 33 §1,2,3 Ordynacji podatkowej. Na wniosek wierzyciela, tj. Urzędu Skarbowego w G. – Naczelnik Urzędu Skarbowego w P., jako organ egzekucyjny i w oparciu o decyzję z dnia 28.06.2001 r. Nr (...), postanowieniem z 06 lipca 2001r. zabezpieczył należności Skarbu Państwa na majątku powodowej Spółki w L., w kwocie 66.114,40zł. I został 27 lipca 2001r złożony wniosek o wpisanie hipoteki przymusowej w dziale IV księgi wieczystej KW nr (...) urządzonej dla nieruchomości, położonej w L. przy ul. (...) – działki nr (...), będącej własnością powodowej Spółki, w kwocie 66.114,40 zł, z tytułu zobowiązań pieniężnych wobec Skarbu Państwa, stosownie do w/w decyzji wierzyciela z dnia 28.06.2001r. Wpisu dokonano 31.10.2001 r.

Urząd Skarbowy w G.18 stycznia 2002r. wydał decyzje wymiarowe od nr (...) do nr (...), którymi ustalił wysokość podatku od towarów i usług należnego od powodowej Spółki z o.o. w za okres od stycznia 2000 r. do lutego 2001r., a 18 lutego 2002 roku i 01.03.2002 r. zostały wystawione tytuły wykonawcze, obejmujące powyższe zaległości. Tytuły te zostały przekazane Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w P. jako właściwemu miejscowo urzędowi egzekucyjnemu, który 10 lipca 2002r. dokonał zajęcia ciągnika siodłowego M. wraz z naczepą. Powód złożył wniosek o wyłączenie tychże przedmiotów spod egzekucji, jednakże bezskutecznie. W wyniku prowadzonego postępowania egzekucyjnego zajęty pojazd został poddany ocenie technicznej i oszacowany przez rzeczoznawcę. Według wyceny z 17.07.2002 r., zleconej przez organ egzekucyjny biegłemu skarbowemu rzeczoznawcy z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego - mgr S. S. (2), wartość naczepy ciężarowej marki (...) typ (...) z 1987 r. została oceniona na kwotę 10.000 złotych, zaś wartość ciągnika samochodowego M. z 1994 r. oszacowano na kwotę 48.000 złotych. Strona powodowa pisemne obwieszczenie o I licytacji otrzymała 29 lipca 2002r. Obwieszczenie zawierało datę i miejsce mającej się odbyć licytacji zajętych ruchomości tj. ciągnika samochodowego marki M. wraz z trzyosiową naczepą (...) z podaniem wartości szacunkowej tych przedmiotów. Powódka pomimo otrzymania treści obwieszczenia nie kwestionował wskazanej w nim wartości szacunkowej zajętych ruchomości.

Urząd Skarbowy w P. 07 sierpnia 2002 r zlecił dziennikowi(...) zamieszczenie ogłoszenia o licytacji ruchomości: ciągnika samochodowego marki M., rok prod. 1994 r. wraz z naczepą trzyosiową produkcji (...), za cenę wywoławczą 43.500 złotych, z ustaleniem wadium w kwocie 5.800 zł. Datę licytacji oznaczono na dzień 19 sierpnia 2002 r. godz. 9.00 w US w P.. W wyniku przeprowadzonej licytacji w/w ruchomości uzyskano kwotę - 55.100 zł, która została zarachowana na poczet wystawionych tytułów wykonawczych (37.133,05 zł) i przekazana wierzycielowi - Urzędowi Skarbowemu w G. kwotą 9.937 zł przekazano, jako podatek od towarów i usług od sprzedaży egzekucyjnej, kwotę 8.029,95 zł przeznaczono na zaspokojenie kosztów egzekucyjnych.

Sąd Okręgowy ustalił, że wydane przez Urząd Skarbowy w G.18 stycznia 2002 roku decyzje określające zobowiązanie podatkowe powódki za okres od stycznia 2000 r. do lutego 2001 roku, zostały w wyniku złożonego przez stronę powodową odwołania w dniu 22 sierpnia 2002 roku uchylone przez Izbę Skarbową w Z. Oddział (...) w G. i przekazane do ponownego rozpoznania organowi I instancji. Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Urząd Skarbowy w G., 14 lutego 2003 roku wydał decyzje o numerach od (...) do (...) i od (...) do (...), którymi określił zobowiązania podatkowe powoda w podatku od towarów i usług za okres od stycznia 2000 r. do lutego 2001 roku. Organ uzasadniając decyzje uznał, że powodowa Spółka nie złożyła deklaracji VAT-7 w terminie przewidzianym w ustawie z 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, a zatem z tego względu wg organu podatkowego, nie było zasadne dokonanie przez podatnika odliczenia podatku naliczonego z faktur zakupu od podatku należnego. Organ podatkowy, uzasadniając swoje decyzje powołał się na treść art. 19 ust. 1 i ust. 3 i ust. 3b ustawy z dnia 8 stycznia 1993 roku o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.). Powód odwołał się od tych decyzji do Izby Skarbowej w Z. Oddział (...) w G.. Izba Skarbowa decyzjami z 01 września 2003r., jako organ II instancji, po rozpoznaniu odwołania powoda, utrzymała w mocy zaskarżone decyzje za miesiące od stycznia 2000 r. do grudnia 2000 r. i za luty 2001 r. Decyzja dotycząca miesiąca stycznia 2001 r. została częściowo uchylona. Powódka decyzje te zaskarżyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, który wyrokiem z 09 maja 2005 r. uchylił zaskarżone decyzje i poprzedzające je decyzje z dnia 14.02.2003 r. W punkcie I wyroku Sąd uchylił zaskarżone decyzje (z dnia 01 września 2003 r., (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)), i poprzedzające je decyzje US w G.. z dnia 14 lutego 2003 r., Nr (...) (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...). Sąd nie podzielił stanowiska organu podatkowego, uznając że deklaracja podatkowa ma jedynie charakter informacyjny, zatem należy stanąć na stanowisku, że powodowa Spółka, pomimo złożenia deklaracji VAT-7 po terminie, nie utraciła prawa do odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego za miesiące od stycznia do listopada 2000 r. i od stycznia do lutego 2001 r. Z uwagi na fakt, iż w/w wyrokiem WSA w Poznaniu uchylił 13 decyzji po stronie powodowej powstała nadpłata w kwocie łącznej 103.999,15 zł. Z czego kwota 77.107,12 zł została przekazana bezpośrednio na konto bankowe powodowej Spółki w dniu 21 lutego 2006 r., zaś kwota 16.997,33 zł została przekazana w dniu 21 lutego 2006 r. na poczet egzekwowanych należności przez Komorników Sądowych przy Sądzie Rejonowym w G. oraz S. i zaliczona na poczet zobowiązania z tytułu VAT-7. Natomiast kwota 9.895,30 zł została przekazana na konto bankowe powodowej Spółki 20 października 2006 r. (w tym 6.445,80 zł stanowiły koszty egzekucyjne pobrane w wyniku licytacji (...) z naczepą, a 3.449,50 zł odsetki ustawowe naliczone od w/w kwoty za okres od jej pobrania do dnia zwrotu). Ostatecznie zwrot wartości zajętego pojazdu z naczepą wynosił 80.569,05 złotych, zaś kwota 23.430,10 złotych stanowiła zwrot nadpłaty podatku VAT, należnego powodce w związku z orzeczeniem WSA w Poznaniu z dnia 09 maja 2005 r.

Sąd pierwszej instancji wskazał nadto, że przed Sądem Okręgowym w Zielonej Górze i przed Sądem Rejonowym w Zielonej Górze, toczyły się inne procesy cywilne z powództwa (...) Sp. z o.o. przeciwko Skarbowi Państwa-Dyrektorowi Izby Skarbowej w Z. o zapłatę odszkodowań w związku z dokonanymi zajęciami przez Komornika Skarbowego w P.. Wszystkie sprawy miały związek z decyzjami wydanymi w dniu 18 stycznia 2002 r. o numerach od (...) do (...) i (...) do (...), uchylonymi wyrokiem z dnia 09 maja 2005 r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu. I tak :

- przed Sądem Rejonowym w Zielonej Górze zapadł 15 grudnia 2006 r. wyrok , oddalający powództwo - uchylony i przekazany do ponownego rozpoznania wyrokiem Sądu Okręgowego z 02.08.2007. Powódka wytoczyła powództwo przeciwko Izbie Skarbowej w Z., żądając zasądzenia kwoty 24.850 zł, wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tytułem odszkodowania za niesłuszne zajęcie ruchomości w postaci: samochodu osobowego Ł., zestawu specjalistycznych narzędzi do naprawy samochodu oraz spalinowego wózka widłowego, które to przedmioty zostały zajęte w 06 lipca 2001 r., tytułem zabezpieczenia. Zabezpieczenie zostało dokonane w oparciu o decyzje US w G. (...), która wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 09 maja 2005 r., sygn. akt I SA/Po 2402-415/03, została uchylona. Wyrok SR w Zielonej Górze z dnia 15.12.2006 r. w sprawie o sygn. I C 634/06, został uchylony wyrokiem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 2.08.2007 r., sygn. akt VI Ca 362/07 i przekazany Sądowi Rejonowemu w Zielonej Górze do ponownego rozpoznania,

- przed Sądem Rejonowy w Zielone Górze 13.08.2007 r., zapadł wyrok oddalający powództwo J. L. przeciwko Skarbowi Państwa-Dyrektorowi Izby Skarbowej w Z. i Dyrektorowi Izby Skarbowej w S. (prawomocny z dniem 31 stycznia 2008 r.). Przedmiot roszczenia stanowiło żądanie zasądzenia odszkodowania od pozwanych za bezprawne zajęcie przez Naczelnika US w P., ruchomości stanowiących własność powoda, dokonane na mocy decyzji Naczelnika US w G. Żądanie dotyczyło odszkodowania za niesłuszne zajęcie ruchomości w postaci: przyczepki samochodowej o nr rej. (...) o wartości 1.600 zł, monitora kolorowego 15 cali o wartości 1.000 zł, drukarki E. (...) o wartość 1.650 zł i myjki ciśnieniowej K. o wartości 12.500 zł, w sumie na łączną wartość 16.750 zł. Wyrok stał się prawomocny na skutek wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z 31 stycznia 2008 r. sygn. akt VI Ca 657/07, oddalającego apelację.

- przed Sądem Rejonowym w Zielonej Górze, pod sygnaturą akt: I C 490/08 toczyła się kolejna sprawa z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. przeciwko Skarbowi Państwa-Dyrektorowi Izby Skarbowej w Z. i Dyrektorowi Izby Skarbowej w S.. W dniu 10 kwietnia 2009 roku, zapadł wyrok w sprawie, którym uchylono wyrok zaoczny (zasądający) wydany przez Sąd Rejonowy w Zielonej Górze dnia 12 października 2006 r. w sprawie I C 669/06), w punkcie II - Sąd oddalił powództwo o zapłatę i zasądził koszty. Wyroki w tej sprawie zapadały już dwukrotnie (wyrok zaoczny w dniu 12.10.2006 r.. sygn. akt: 1 C 669/06 (zasądający) - uchylony i przekazany do ponownego rozpoznania- ponownie rozpoznany wyrokiem SR w Zielonej Górze z dnia 18 stycznia 2008 r., sygn. akt I C 669/06 (oddalający ale z przyczyn proceduralnych, także uchylony przez sąd II instancji wyrokiem z dnia 29 maja 2008 r. w sprawie o sygn. akt: I Ca 265/08). Sprawa po dwukrotnym uchyleniu rozpoznawana była po raz trzeci pod sygnaturą akt I C 490/08. Żądanie powoda obejmowało zasądzenie od pozwanych kwoty 6.688,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami, tytułem odszkodowania za poniesioną szkodą związaną z bezpodstawnym zajęciem ruchomości, na podstawie bezzasadnych uchylonych wyrokiem WSA decyzji US. Kwotą tą objęte były przedmioty zajęte przez pozwanych 13.06.2002 r. Podstawą zajęcia tychże ruchomości obejmujących: okno plastikowe, drzwi wewnętrzne drewniane - 2 szt., drzwi pełne zewnętrzne drewniane, elektryczny podgrzewacz pionowy wody, umywalkę, farbę drewnochron-6 szt., stanowiły decyzje Urzędu Skarbowego, które następnie zostały uchylone wyrokiem z dnia 09 maja 2005 r. w sprawie I SA/Po 2402-2415/03. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze wydał wyrok w sprawie I C 490/08 w dniu 10 kwietnia 2009 r., w którym oddalił powództwo. W uzasadnieniu do wyroku Sąd wskazał, że brak jest przesłanek uzasadniających odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanych organów podatkowych i to zarówno jeśli chodzi o odpowiedzialność odszkodowawczą o charakterze administracyjnoprawnym, o których mowa w art. 260-261 ordynacji podatkowej jak również o charakterze cywilnoprawnym , o której mowa w art. 417 k.c. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.08.2004 r.). Jak wskazał Sąd nie zostały również spełnione przesłanki odpowiedzialności o charakterze odszkodowawczym, wymienione w art. 287 ustawy z d dnia 30 sierpnia 2002 r.-Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.).

- . przed Sądem Rejonowym w Zielonej Górze, sygn. akt I C 753/07, toczącej się z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G.. przeciwko Skarbowi Państwa - Izbie Skarbowej w Z. i Izbie Skarbowej w S. 10 kwietnia 2008, zapadł kolejny wyrok oddalający powództwo o odszkodowanie. Wyrok ten stał się prawomocny z dniem 05. 05. 2008 r.

- w dniu 04.06.2009 r. w sprawie o sygn. akt: 5563/09/016 zostało wydane postanowienie o nałożeniu grzywny w kwocie 1000 zł na członka Zarządu powodowej spółki- (...), przez Sąd Rejonowy w Zielonej Górze Wydział Gospodarczy KRS, w związku z niezgodnym ze stanem rzeczywistym adresem spółki.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność dokonania wyceny hipotetycznej wartości pojazdu samochodowego marki M. z 1994 r. wraz z naczepą trzyosiową produkcji (...) wg stanu na dzień 10 lipca 2002 r.(tj. na dzień, w którym nastąpiło komornicze zajęcie pojazdu). Biegły sądowy R. O. (1) w oparciu o dowody zebrane w aktach sprawy dokonał ustalenia wartości rynkowej ciągnika siodłowego M. na wartość 47.100 zł netto (57.500 zł brutto) - metodą porównawczą, 53.500 zł netto (65.300 zł brutto)- wycena według realnej wartości rynkowej usprawnienia ciągnika siodłowego M. o zamontowane dodatkowe urządzenia oraz spadek wartości w przeciągu kilkunastu miesięcy eksploatacji. Ponadto biegły ustalił także wartość naczepy niskopoziomowej, opierając się na uśrednionych wartościach bazowych z dwóch źródeł (...)w lipcu 2002 r.- w wysokości 15.500 zł netto, co daje wartość 18.900 zł brutto. Biegły przeprowadził wycenę w

oparciu o przedłożone przez stronę powodową faktury zakupu i inne dokumenty oraz w oparciu o opinię biegłego skarbowego przeprowadzoną na potrzeby postępowania egzekucyjnego. Jednocześnie biegły podkreślił, że nie ma podstaw do podwyższania wartości ponad wzorzec standardowy. Biegły przyznał, że w aktach jest taka adnotacja dotycząca dodatkowego wyposażenia ciągnika o niesprecyzowane urządzenie hydrauliczne systemu do obsługi naczep, wywrotek. Jednakże podkreślił, iż nie ma podstaw aby przyjąć, że w pojeździe należącym do strony powodowej, takie urządzenie zostało zamontowane. Producent pojazdu niekoniecznie musi wyposażać pojazd w tzw. przystawkę do odbioru mocy. Ta moc może być odbierana w postaci momentu obrotowego czyli dodatkowego wału, który się będzie kręcił i napędzał jeszcze coś, co będzie nam potrzebne, bądź może się składać z dodatkowej pompy hydraulicznej, która będzie dostarczała medium, czyli olej pod wysokim ciśnieniem, który możemy wykorzystywać na różne sposoby i do różnych maszyn. W ciągniku siodłowym jest tylko pompa, która ma zapewnić wydatek tego płynu hydraulicznego. Parametrami kluczowymi takiej pompy to jest ciśnienie i wydatek, i sterowanie. Podkreślił, że w aktach sprawy jest zdjęcie zupełnie innego ciągnika, ciągnika balastowego trzyosiowego, który miał być tym samochodem, który miał podlegać wycenie. Biegły przeprowadził wycenę metodą porównawczą, porównując opisany w poprzedniej opinii szacunkowej (sporządzonej przez biegłego skarbowego) ciągnik siodłowy z tymi wzorcami statystycznymi notowanymi w lipcu 2002 roku. Co do wyceny naczepy niskopodwoziowej biegły zaznaczył, że sporządzając opinię korzystał ze wzorców statystycznych, które dotyczą naczep w dobrym stanie technicznym nieuszkodzonych i wyposażonych zgodnie ze specyfikacją producenta. I takie naczepy zostały notowane w firmie (...) i w firmie (...). Korzystając z tych notowań biegły wyciągnął wartość średnią i ustalił mniej więcej zbliżoną wartość do tego pojazdu, który miał być wyceniany w lipcu 2002 roku. Biegły podkreślił, że gdyby oglądał w rzeczywistości ciągnik siodłowy M. z naczepą, mógłby to zrobić dokładniej i pewnie byłyby jeszcze inne dodatkowe korekty, które są w dyspozycji biegłego przy wycenie pojazdów, ale ponieważ nie były te dane dostępne musiał z tego zrezygnować. Ostatecznie biegły wskazał w opinii ustnej uzupełniającej, że wycenił wartość pojazdu - ciągnika siodłowego M. z dodatkowym wyposażeniem na kwotę 53.500 zł netto, przy czym jest to wartość rynkowa na miesiąc lipiec 2002 r. zaś wartość rynkowa netto naczepy w lipcu 2002 r. wynosi 15.500 zł netto. Biegły podkreślił, że przeprowadził wycenę w oparciu o materiał dowodowy zebrany w sprawie, a z akt nie wynika, czy w pojeździe strony powodowej zostały zamontowane dodatkowe urządzenia, nie było zatem podstaw do zwiększenia wartości pojazdu. Według ostatecznej opinii biegłego, skorygowanej w związku z uwzględnieniem materiału dowodowego złożonego przez stronę powodową na rozprawie dniu 27.01.2011 r. wartość rynkową pojazdu ciężarowego M., ustaloną w wyniku pierwszej opinii, przy uwzględnieniu niewielkiego przebiegu pojazdu, daty pierwszej rejestracji i wyposażenia dodatkowego o zmniejszonej amortyzacji na kwotę 53.500,00 zł netto (na dzień 10 lipca 2002 r.). Zmianie uległa natomiast wartość naczepy (...), po uwzględnieniu wzmocnionej ramy, wzmocnionego zawieszenia i dodatkowego kosza, skrzyni, dodatkowych zabezpieczeń (widocznych na przedstawionym przez powoda zdjęciu), przyjmując indywidualny stan naczepy widoczny na zdjęciu (na plus). Skorygowana wartość rynkowa naczepy (...) wynosiła na dzień 10.07.2002 r. około 18.400 zł.

Po dokonaniu takich ustaleń, Sąd pierwszej instancji doszedł do przekonania, że powództwo -jako bezzasadne- podlegało oddaleniu.

Stwierdzając, że okoliczności faktyczne sprawy w dużej mierze pozostawały między stronami bezsporne, jednocześnie wskazywał, że sporne pozostawało, czy działanie pozwanych w związku z wszczęciem postępowania egzekucyjnego-podatkowego, było działaniem bezprawnym, jak wywodził powód oraz czy decyzje wymiarowe, wydane przez pozwanego Dyrektora Izby Skarbowej, które następnie zostały uchylone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, spowodowały szkodę w majątku strony powodowej. Sąd badał także czy wartość pojazdu zajętego w dniu 10 lipca 2002 r. ,w toku postępowania zabezpieczającego, mającego na celu zabezpieczenie ewentualnych przyszłych należności strony powodowej, odpowiadała faktycznej szacunkowej wartości rynkowej zajętego pojazdu z naczepą.

Sąd dokonał następnie oceny odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej zarówno na gruncie art. 287 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, jak i na gruncie art. 417 § 1 k.c. (w brzmieniu obowiązującym w dniu 10 lipca 2002 r.).

Oceniając tę odpowiedzialność na gruncie przepisu art. 287 ustawy- Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi i art.160 kodeksu postępowania administracyjnego doszedł do wniosku, że skoro wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 9 maja 2005 roku uchylił decyzje wymiarowe dotyczące nałożenia na stronę powodową należności podatkowych z przyczyną różnic interpretacyjnych w rozumieniu przepisów prawnych, a konsekwencją ich uchylenia nie było ponowne rozpoznanie sprawy i umorzenie postępowania, zatem przesłanki rodzące odpowiedzialność odszkodowawczą na gruncie art. 287 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r.- Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, nie zachodziły. Stwierdził przy tym Sąd, że bezspornym sprawie pozostaje, iż wyrok z dnia 9 maja 2005 roku wydany przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu uchylił decyzje wymiarowe dotyczące nałożenia na stronę powodową należności podatkowych. Jednakże przyczyną uchylenia decyzji były różnice interpretacyjne w rozumieniu przepisów prawnych, natomiast konsekwencją uchylenia decyzji nie było ponowne rozpoznanie sprawy i umorzenie postępowania, zatem przesłanki rodzące odpowiedzialność odszkodowawczą na gruncie art. 287 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r.- Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, nie zachodzą.

Dokonując oceny odpowiedzialności odszkodowawczej na gruncie art. 417 §1 k.c. w jego pierwotnym brzmieniu, tj. na dzień zajęcia ruchomości powoda - tj. 10.07.2002 również doszedł do przekonania o braku podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Sąd zważył, iż zgodnie z wówczas obowiązującym brzmieniem art. 33 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa zabezpieczenia można było dokonać również przed wydaniem decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego lub określającej wysokość zaległości podatkowej, jeżeli z dowodów zgromadzonych w postępowaniu wynikało, że zobowiązanie podatkowe może nie zostać wykonane. Organ podatkowy po przeprowadzeniu kontroli w powodowej spółce stwierdził, iż adres prowadzenia działalności przez powodową spółkę jest niezgodny z faktycznym adresem spółki. W Krajowym Rejestrze Sądowym jako siedziba spółki wskazana była ul. (...) w G., natomiast spółka faktycznie swoją działalność wykonywała w L. przy ul. (...) w formie sklepu z materiałami budowlanymi. Organ kontroli podatkowej zobowiązał wówczas powodową Spółkę do przedstawienia odpowiednich dokumentów. Spółka nie wypełniła nałożonego na nią obowiązku, a z przeprowadzonej dotychczas kontroli wynikało, że spółka dokonała nienależytego odliczenia podatku VAT, a ponadto w ostatnim czasie wykazywała w deklaracjach podatkowych stratę. Zatem organ w celu zabezpieczenia mogących powstać ewentualnych zobowiązań podatkowych w związku z niezasadnym odliczeniem podatku VAT, dokonał zajęcia ruchomości należących do powodowej spółki. Zatem działania pozwanych organów Skarbu Państwa były w chwili dokonania zajęcia ruchomości należących do powoda podyktowane prawem, zaś zaistniała sytuacja wskazywała, że przesłanki określone w art.33 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa zostały spełnione, co znalazło odzwierciedlenie w w/w decyzji administracyjnej. Wprawdzie ostatecznie w wyroku z dnia 09 maja 2005 r. wydanym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny, Sąd tenże stwierdził, że w chwili wszczęcia postępowania zabezpieczającego nie istniało zobowiązanie podatkowe spółki, gdyż miała ona prawo odliczyć sobie różnicę pomiędzy podatkiem naliczonym, a podatkiem należnym. Nie zmienia to jednak faktu, że w chwili wszczęcia postępowania zabezpieczającego istniały podstawy prawne i faktyczne do jego wszczęcia. Zaś kwestia istnienia zobowiązania podatkowego powodowej spółki w chwili wszczęcia postępowania zabezpieczającego - jak wskazywał WSA w Poznaniu w uzasadnieniu wyroku, wynikała z rozbieżności interpretacyjnych przepisów. Trudno jest zatem na gruncie art. 417 § 1 k.c. dopatrzeć się przesłanki zawinienia na chwilę wydania przez pozwanego Naczelnika Urzędu Skarbowego wG.. decyzji dotyczącej zabezpieczenia przyszłych należności podatkowych należnych od powoda, skoro przesłanki określone w art. 33 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, niewątpliwie zachodziły. Działanie pozwanego organu, było- zdaniem Sądu- zatem prawnie i faktycznie uzasadnione na chwilę dokonania zajęcia ruchomości należących do powoda i już chociażby z tego względu, brak jest podstaw do uznania odpowiedzialności odszkodowawczej po stronie pozwanych. Trudno na gruncie art. 417 § 1 k.c. dopatrzeć się przesłanki zawinienia na chwilę wydania przez pozwanego Naczelnika Urzędu Skarbowego wG.. decyzji dotyczącej zabezpieczenia przyszłych należności podatkowych należnych od powoda, skoro przesłanki określone w art. 33 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, niewątpliwie zachodziły.

Abstrahując od powyższego i przyjmując hipotetycznie nawet, że mamy do czynienia z zawinionym działaniem funkcjonariusza, to przeprowadzone w przedmiotowej sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało, iż strona powodowa mogła doznać w związku z tym działaniem szkody. Powód upatrywał szkody w różnicy pomiędzy faktyczną

wartością należącym do niego pojazdu, w chwili dokonania jego zajęcia przez organy podatkowe, a wartością szacunkową ustaloną przez biegłego skarbowego, na potrzeby postępowania zabezpieczającego. Powołany biegły dysponując wszystkimi zgromadzonymi dowodami tj. m.in. przedłożonymi przez powoda kserokopiami faktur zakupu pojazdu wraz z naczepą, zdjęć przedłożonych przez powoda, biorąc także pod uwagę przeprowadzoną przez biegłego skarbowego wycenę szacunkową pojazdu, sporządzoną na potrzeby postępowania zabezpieczającego ustalił, ostatecznie, że wartość rynkowa pojazdu ciężarowego M., ustalona przy uwzględnieniu niewielkiego przebiegu pojazdu, daty pierwszej rejestracji i wyposażenia dodatkowego o zmniejszonej amortyzacji wynosiła na dzień 10 lipca 2002 r. 53.500 zł netto, natomiast wartość naczepy (...), po uwzględnieniu wzmocnionej ramy, wzmocnionego zawieszenia i dodatkowego kosza, skrzyni, dodatkowych zabezpieczeń (widocznych na przedstawionym przez powoda zdjęciu), przyjmując indywidualny stan naczepy widoczny na zdjęciu (na plus), wynosiła na dzień 10.07.2002 r. około 18.400 zł (netto). Opinie te zostały sporządzone w sposób skrupulatny, logiczny i rzetelny. Są spójne, opierają się w pełni na całości zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz korespondują z pozostałą treścią tego materiału. Opinie zostały sporządzone w sposób profesjonalny przy uwzględnieniu najnowszych metod. Biegły podkreślił, iż możliwość faktycznego obejrzenia ciągnika wraz z naczepą dałaby z pewnością bardziej dokładne ustalenia, jednakże nie było takiej możliwości, zatem wycena została dokonana w oparciu o materiał dowodowy zebrany w sprawie, przy uwzględnieniu obok dokumentów przedłożonych przez stronę powodową, wyceny szacunkowej dokonanej przez biegłego skarbowego na potrzeby postępowania zabezpieczającego.

Sąd uznał, że pozwani dokonali zwrotu równowartości zajętego w toku postępowania zabezpieczającego pojazdu. Ostatecznie zwrot równowartości zajętego pojazdu wynosił 80.569,05 złotych, gdy natomiast wartość szacunkowa zajętego pojazdu wynosiła na dzień 10.07.2002 r.- łącznie 71.900 złotych netto(53.500 zł+18.400 zł), zaś kwota 23 430,10 złotych stanowiła zwrot nadpłaty podatku VAT, należnego powodowi w związku z orzeczeniem WSA w Poznaniu z 09 maja 2005 r. i zatem należało uznać, iż zwrot równowartości pojazdu należącego do strony powodowej, dokonany przez pozwanych, w pełni zrekompensował ewentualną szkodę wraz z odsetkami. Strona powodowa nie wykazała szkody dochodzonej w przedmiotowym procesie. Przedstawione przez powodową spółkę kserokopie dokumentów: tj. faktur zakupu pojazdu, wskazywały na wartość pojazdu z dnia zakupu z 1997 r., natomiast zajęcie nastąpiło w lipcu 2002 r., zatem nie było możliwe przyjęcie wartości przedstawianych przez stronę powodową, gdyż wiadomym jest, że zajęty pojazd od chwili zakupu do momentu zajęcia go przez pozwanych był eksploatowany i podlegał amortyzacji. Biegły sądowy dokonując oszacowania zajętych ruchomości uwzględnił wskazane czynniki, jak również parametry techniczne pojazdu np. przebieg pojazdu, cechy indywidualne pojazdu widoczne na okazanych zdjęciach.

Zarzut strony powodowej, jakoby nie miała ona możliwości zweryfikowania wartości szacunkowej przyjętej przez pozwanych w toku postępowania zabezpieczającego nie znajduje uzasadnienia w zebranym materiale dowodowym. Strona powodowa (co jest okolicznością bezsporną) przyznała w piśmie procesowym z dnia 12.03.2010 r.- k. 400, że otrzymała zawiadomienie o mającej się odbyć licytacji ruchomości, zajętych w drodze postępowania zabezpieczającego- skarbowego. Obwieszczenie zawierało podaną wartość szacunkową zajętych ruchomości. Strona powodowa miała zatem realną możliwość zakwestionowania w toku postępowania zabezpieczającego, przyjętej przez organ skarbowy, wyceny, jednakże tego nie uczyniła.

Reasumując Sąd uznał, iż strona powodowa nie wykazała zasadności swojego roszczenia, zatem powództwo o odszkodowanie nie zasługiwało na uwzględnienie. Nadmienił Sąd, że powód w toku procesu zmieniał pierwotną wartość przedmiotu sporu, jednak nie cofnął powództwa po zmianie wartości dochodzonego ostatecznie roszczenia, zatem nie było podstaw prawnych do częściowego umorzenia postępowania w niniejszej sprawie i powództwo powoda należało oddalić w całości.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściągnąć od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. kwotę 507,93 zł, tytułem zwrotu wydatków na koszty tłumacza przysięgłego języka niemieckiego R. K. oraz obciążył w całości stronę powodową kosztami biegłego sądowego R. O. w kwocie 1.480,86 zł, mając na uwadze przede wszystkim wynik niniejszego procesu (punkt II i III wyroku). Ponieważ Prezes Zarządu strony powodowej J. L. nie włada językiem polskim, konieczne było prowadzenie

procesu z udziałem tłumacza języka niemieckiego i wydatki w tym zakresie poniesione przez Sąd obciążają stronę powodową z uwagi na wynik procesu.

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 z późn. zmianami) mając na uwadze wynik procesu, Sąd zasądził od strony powodowej na rzecz każdego z pozwanych kwoty po 7.200,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (punkt IV wyroku).

Jednocześnie Sąd mając na uwadze brzmienie art. 108 § 1 k.p.c. pozostawił referendarzowi sądowemu rozstrzygnięcie o kosztach opinii uzupełniającej oraz za udział w rozprawie w dniu 27 stycznia 2011 r. biegłego sądowego R. O. (1) w kwocie łącznej 787,62 zł wg faktury VAT: (...) z dnia 11 marca 2011 r. (punkt V wyroku) z uwagi na kolejne zażalenie wniesione przez stronę powodową co do przyznania wynagrodzenia temu biegłemu sądowemu.

Apelację od wyroku wywiodła powódka skarżąc wyrok w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia podnosząc, że nie zgadza się z oddaleniem powództwa oraz obciążeniem w całości kosztami sądowymi zwłaszcza niezwykle wysokimi kosztami zastępstwa procesowego pozwanych, które to koszty nie mają żadnego odniesienia ani w przepisach prawa, ani w rzeczywistości. Wniosła o zasądzenie, aby to pozwani pokryli koszty postępowania apelacyjnego.

Apelująca wskazywała, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w swoim wyroku z 09-05-2005 uchylając zaskarżone decyzje stwierdził tym samym, że zostały wydane z rażącym naruszeniem obowiązującego prawa podatkowego, a można również z całą odpowiedzialnością powiedzieć, że również działania podjęte przez pozwanych przed wydaniem tych decyzji, były również bezprawne. Postanowienie o zabezpieczeniu ruchomości zostało powzięte na podstawie ustaleń kontrolnych, których skutkiem były zaskarżone decyzje. Jeśli więc decyzje zostały uznane przez WSA w Poznaniu za bezprawne, to również działania podjęte na podstawie tych samych przesłanek, jak te opisane w decyzjach, były błędne, bezprawne. Podkreśliła, że samo zabezpieczenie dokonane na pojazdach powódki było wbrew prawu i całkowicie niepotrzebne, ponieważ pozwani już wcześniej dokonali wpisu hipoteki przymusowej, a zatem pozwani nie mieli prawa dokonywać zabezpieczenia na majątku Spółki powyżej wartości podanej w decyzji o zabezpieczeniu.

Dyrektor Izby Skarbowej w Z. w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podkreślił w uzasadnieniu, że decyzje Urzędu Skarbowego, na podstawie których dokonano zajęcia egzekucyjnego nie były decyzjami bezprawnymi, a sprzedaży ruchomości dokonano na podstawie przepisów o prowadzeniu egzekucji w administracji. Uzyskane ze sprzedaży ceny miały charakter cen rynkowych. Jednocześnie w odniesieniu do twierdzeń strony powodowej, wywiedzionych w apelacji zauważył, że zajęcie i odbiór ruchomości Naczelnik Urzędu Skarbowego w P. przeprowadził 10 lipca 2002 r. na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych w oparciu o obowiązujące wówczas w obrocie prawnym i wykonalne decyzje Urzędu Skarbowego w G.. wydane w styczniu 2002 r., a nie jak wskazuje pozwana na podstawie decyzji o zabezpieczeniu i tym samym zarzut jakoby majątek Spółki został nadmiernie obciążony zabezpieczeniem nie znajduje potwierdzenia w stanie faktycznym i prawnym sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne w zakresie przebiegu zdarzeń dotyczących zachowań obu stron procesu, jak i odnoszące się do zgromadzonych dowodów z dokumentów w postaci decyzji administracyjnych i wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego nie były kwestionowane przez strony tak w toku pierwszoinstancyjnego postępowania, jak i w procesie odwoławczym, a jako zgodne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym stanowiły wystarczającą podstawę do wywiedzenia na ich podstawie przez Sąd Odwoławczy

odmiennych – niż w ocenie Sądu pierwszej instancji- wniosków prawnych prowadzących co do podstawy prawnej orzekania, która jednak nie mogła doprowadzić do uwzględnienie apelacji.

Sąd Apelacyjny nade wszystko nie podziela stanowiska prezentowanego przez Sąd Okręgowy, że prawną podstawę rozstrzygnięcia sporu stanowi art.417 kodeksu cywilnego w brzmieniu obowiązującym przed 1 września 2005r. (zmiana wprowadzona ustawą z 17 czerwca 2004r.o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw- Dz. Ust. nr 162,poz.1692), aczkolwiek zmiana ta o tyle pozostaje bez wpływu na wynik przedmiotowego sporu, jak i samo dowodzenie roszczenia, że przy odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa wynikającej czy to z art.417 kc czy art.417 (1) kc należy wykazać istnienie łącznie trzech przesłanek tj. bezprawności działania (zaniechania) sprawcy, wystąpienie szkody oraz normalnego związku przyczynowego pomiędzy bezprawnym zachowaniem sprawcy a szkodą z tym, że dochodzenie odszkodowania na podstawie tego ostatniego przepisu winno być poprzedzone wystąpieniem tzw. prejudykatu (poza wyjątkami, którego przedmiotowa sytuacja nie tyczy).

Kwestie intertemporalne cyt. noweli reguluje jej art.5, wedle treści którego do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed dniem wejścia jej w życie stosuje się przepisy dotychczasowe. Kwestią budząca różne interpretacje tego zapisu było w orzecznictwie- jak i doktrynie- które ze zdarzeń prawnych pozwala na dochodzenie roszczeń odszkodowawczych i wszczęcie odpowiedniego postępowania sądowego (lub przedtem administracyjnego). Sąd Apelacyjny, w tym składzie, podziela te stanowiska orzecznicze, w których (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 6 listopada 2008roku, wydanej w sprawie o syg. akt IIICZP 101/08) przyjmuje się, że choć źródłem szkody i powstania odpowiedzialności Skarbu Państwa jest ostateczna decyzja administracyjna niezgodna z prawem lub nieważna, to jednak dopiero ostateczna decyzja nadzorczą stwierdzająca jej nieważność lub niezgodność z prawem jest tym zdarzeniem prawnym - o jakim mowa w art.5 noweli – które pozwala na dochodzenie roszczeń odszkodowawczych i wszczęcie odpowiedniego postępowania sądowego (lub przedtem administracyjnego). Po nowelizacji art.417 kodeksu cywilnego (ustawa z 17 czerwca 2004 r. **zmieniła** art. 417, **dodając** art. 417¹ i art. 417² i **uchyliła** art. 419, art. 420, art. 420¹, art. 420²) roszczeń odszkodowawczych można dochodzić, w każdym przypadku, gdy zostanie udowodniona bezprawność działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej. Nadto nowelizacja wyszczególniła zachowania organów władzy publicznej mogące spowodować szkodę i do takowych zaliczyła – między innymi – wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, a także właściwy tryb dochodzenia naprawienia szkody. W przypadku, gdy dochodzący naprawienia tej szkody – jak w sporze- jako na źródło powstania szkody wskazuje decyzje administracyjne (podatkowe) warunkiem dochodzenia roszczeń odszkodowawczych jest (tak też w stanie prawnym sprzed 1 września 2004 roku czyli na gruncie art.160 kpa, jak i aktualnego art.417 (1) par.2 kpc) wydanie ostatecznej decyzji nieważnej lub niezgodnej z prawem, wystąpienie szkody w wyniku jej wydania, wydanie ostatecznej decyzji nadzorczej stwierdzającej niezgodność z prawem lub nieważność decyzji wywołującej szkodę. Gwoli przypomnienia, wyjaśnić należy, że wedle art.128 Ordynacji podatkowej (ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2005 nr 8, poz. 60 ze zm.) ostatecznymi decyzjami są decyzje wydane w pierwszej instancji, od których strona nie złoży odwołania, jeżeli w pierwszej instancji nie służy od niej odwołanie, bądź decyzje tę wydał organ drugiej instancji w toku postępowania odwoławczego.

Odnosząc powyższe do ustalonego i niespornego w tym zakresie stanu faktycznego, należy stwierdzić, iż w sporze zostało wykazane, że tryb dochodzenia szkody został zachowany, **bowiem ostatecznymi decyzjami**, z którymi wiąże się powstanie szkody **były decyzje Izby Skarbowej w Z. oddział Zamiejskowy w G. z 1 września 2003 roku a prejudykatem**, zaistnienie którego umożliwiło dochodzenie odszkodowania - **wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 9 maja 2005 roku, który uchylił powyższe decyzje ostateczne i poprzedzające je decyzje z 14 lutego 2002 roku**. W decyzjach ostatecznych z 1 września 2003 roku, jako decyzjach organu II instancji, Izba Skarbowa w Z. Oddział zamiejskowy w G. podtrzymała zatem stanowisko organu pierwszej instancji uzasadniające decyzje podjęte 14 lutego 2003 roku, (decyzje te zostały wydane wskutek ponownego rozpoznania, gdyż Organ drugiej instancji 22 sierpnia 2002r. uchylił do ponownego rozpoznania – na skutek odwołania powodowej Spółki decyzje wymiarowe wydane 18 stycznia 2002 roku którymi Urząd Skarbowy w G. ustalił wysokość podatku od towarów i usług należnego od powodowej Spółki za okres styczeń 2000r. – luty 2001 roku), w których Organ określił zobowiązania podatkowe powódki za okres od stycznia 2000 roku do lutego 2001

roku uzasadniając, że powodowa Spółka nie złożyła deklaracji VAT-7 w terminie przewidzianym w ustawie z 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, a zatem z tego względu wg organu podatkowego, nie było zasadne dokonanie przez podatnika odliczenia podatku naliczonego z faktur zakupu od podatku należnego. Organ podatkowy, uzasadniając swoje decyzje powołał się na treść art.33 ust. 1 i ust. 3 i ust. 3b ustawy z dnia 8 stycznia 1993 roku o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.). Wojewódzki Sąd Administracyjny zaś nie podzielił stanowiska organu podatkowego wskazując, że deklaracja podatkowa, jako posiadająca jedynie charakter informacyjny, to nawet złożona po terminie nie pozbawiała powodowej Spółki prawa do odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego za okres styczeń-listopad 2000 roku i od stycznia do lutego 2001 roku.

W realiach sporu (inna niż wykazana siedziba powodowej Spółki, niezłożenie w czasie deklaracji podatkowej VAT-7 i wykazaniu strat w roku poprzedzającym na kwotę ponad 98 tys. złotych), nie negując stanowiska Sądu pierwszej instancji co do możliwości dokonania zabezpieczenia przez Urząd Skarbowy w G.. decyzją z 18 czerwca 2001 roku na majątku powodowej Spółki na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych z tytułu podatku od towarów i usług powstałych za okres styczeń 2000-luty 2001 rok, Sąd Apelacyjny zauważa, że to zabezpieczenie egzekucyjne jednak wskutek decyzji wymiarowej wydanej 18 lutego 2002 roku, zmieniło się na postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułów wykonawczych, a zatem przesłanki oceny praworządności działania także podlegały innej ocenie (niż w świetle powołanego przez Sąd pierwszej instancji przepisu art.33 par.2 i par.3 ustawy z 29 sierpnia 1977r.- Ordynacja podatkowa w brzmieniu na czas dokonywania zabezpieczenia obowiązującym), a takowe stanowisko wyraził i ocenił Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyżej powołanym wyroku, którym uchylił ostateczną decyzję wymiarową. Fakt ten czyni bezprzedmiotowym odnośnienie się do zarzutu apelacji, że przy dokonaniu zabezpieczenia w postaci ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości należącej do powódki dokonanie zajęcia ruchomości było niepotrzebne i wbrew prawu. Niewątpliwie, gdyby egzekucję zajętych ruchomości przeprowadzono w ramach postępowania zabezpieczającego okoliczność, czy przy ustanowionej hipotece przymusowej zajęcie ruchomości w ramach postępowania zabezpieczającego było zgodne z wówczas obowiązującymi przepisami prawa (tj. art.33 i nast. ustawy - Ordynacja podatkowa), a w każdym razie nie było nadzabezpieczeniem miało by znaczenie dla oceny praworządności działań pozwanego Skarbu Państwa. Sytuacja jednak uległa zmianie po wydaniu decyzji wymiarowych z 18 stycznia 2002r. (ruchomości zostały zajęte 10 lipca 2002r). W świetle tego stanowiska, jak i zachowań strony pozwanej - która jeszcze przed wystąpieniem powodowej Spółki o odszkodowanie zwróciła nadpłaconą kwotę 103 999,15 zł czego, jak prawidłowo ustalił Sąd pierwszej instancji 77 107,12 złotych stanowił zwrot tytułem wartości zajętego pojazdu z naczepą w wyżej wskazanym postępowaniem egzekucyjnym - dowodzi o przyznaniu przez pozwanego Skarbu Państwa bezprawności działania. Takie stanowisko zaś, przy uwzględnieniu materiału dowodowego, pozostaje w zgodzie z przyjętym w orzecznictwie sądów powszechnych i Sądu Najwyższego rozumieniu bezprawności działania władzy publicznej, a konkretnie tutaj wymiaru podatkowego i egzekucji podatkowej i przesądza o tej bezprawności dlatego ruchomości tylko „zajęte” zostały zlicytowane, przez co powstała po naszej stronie szkoda będąca podstawą niniejszego pozwu.

Wyplacenie powyższej kwoty (a także pozostałej z tytułu kosztów egzekucji naczepy – 6 445,80 złotych i 3 449,10 złotych zwrot nadpłaty podatku VAT właśnie w zw. z cyt. wyrokiem WSA), zaspakajają w ocenie Sądu Apelacyjnego wysokość odszkodowania należnego z powyższego działania strony pozwanej. Ocena wysokości zasadności roszczenia została w sposób wyczerpujący po myśli art.233 kpc i w zgodzie ze zgromadzonym materiałem dowodowym dokonana przez Sąd pierwszej instancji, a co Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje. Zarzuty apelacyjne sprowadzają się do polemiki z tym stanowiskiem Sądu Okręgowego nie wskazując merytorycznych argumentów podważających to stanowisko. Powódka swojej szkody upatrywała w zajęciu ruchomości, które zostały następnie sprzedane tj. ciągnika siodłowego M. wraz z naczepą z dodatkowymi zabezpieczeniami (wzmocnionej ramy, wzmocnionego zawieszenia, dodatkowymi kosztami i wzmocnieniami) uwidocznionymi na zdjęciach na które notabene wskazywała już po pisemnej opinii biegłego a nie w pozwie, a do czego się biegły odniósł i uwzględnił wyceniając pojazd. Wartości tych ruchomości w żadnym razie, jak wycenił to biegły, której zasadności apelująca nie zdołała podważyć, nie stanowią kwoty dochodzonej pozwem, a powódka nie wskazywała na inne okoliczności mające wyczerpywać tak wyliczoną przezeń szkodę.

Apelujący po raz kolejny podważa wyliczenia biegłego, co do wyceny ciągnika i naczepy, nie powołując innych okoliczności poza znanymi sądowi pierwszej instancji, do których Sąd ten odniósł się w uzasadnieniu swojego orzeczenia. Znamionnym jest, że po przesłuchaniu biegłego, w którym biegły odniósł się do zastrzeżeń powódki zgłaszanych do opinii pisemnej, powódka nie wniosowała o ewentualnie nowego biegłego i nie przytoczyła innych argumentów mających wskazywać na występujące – w jej ocenie - braki opinii już po wyjaśnieniach złożonych przez biegłego. Co najmniej spóźnione – jak i niczym nie poparte i niewykazane - jest stanowisko prezentowane w apelacji, że rzeczoznawca w administracyjnym postępowaniu miał niejasne dla powódki powiązania ze zlecającym opinię Urzędem Skarbowym P., co poddaje w wątpliwość jego rzetelność i bezstronność. Nie weryfikowalne jest również przypuszczenie apelującej, że zdziwienie powódki budzi fakt, iż wycena dokonana przez rzeczoznawcę w tamtym postępowaniu przedstawiła wartości zajętych ruchomości równe rzekomo spodziewanym zobowiązaniom podatkowym. W czasie licytacji Bez znaczenia jest, że wartości tych ruchomości były b. zbliżone do ustalonych przez biegłego, których powódka też nie akceptowała i w żaden sposób nie tylko, że nie podważyła argumentacji Sądu pierwszej instancji, która legła u podstaw uznania opinii biegłego sądowego za merytoryczną i profesjonalną, ale nawet się do tych argumentów nie odniosła. Za takowy nie można uznać oczywistego stwierdzenia, że biegły ten nie miał możliwości widzieć wycenianych ruchomości. Biegły natomiast powołał się na wszystkie zgromadzone w sprawie dokumenty, a w tym i przedłożone przez powódkę w postaci rachunków zakupu i zdjęć i odniósł się do nich dokonując wyceny dwiema metodami. A tych „konkretów” apelanta nie zwalczała, przywołując właściwie li tylko stanowisko prezentowane w postępowaniu pierwszo instancyjnym, które Sąd Okręgowy podał swojej oceni, a którą to ocenę Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje. Powódka szkody upatrywała w różnicy – w jej ocenie- pomiędzy faktyczną wartości wskazanych ruchomości w chwili zajęcia a ustaloną przez biegłego skarbowego i to w celu weryfikacji tych okoliczności Sąd pierwszej instancji powołał biegłego.

Mając na uwadze powyższe, nie znajdując podstaw do zmiany wyroku, po dokonaniu oceny wszystkich zarzutów apelacji – poza stanowiskiem odnoszącym się do kosztów postępowania- Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 k.p.c. orzekł, jak w pkt. II sentencji wyroku.

Umknęło uwadze Sądu pierwszej instancji, że po myśli art.5par.1 i par.2 ustawy –Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. Ust z 12.09.2001r.poz.1070 z późn. zmian) osoba niewładająca w wystarczającym stopniu językiem polskim (a do takich należy Prezes powodowej Spółki) ma prawo do występowania przed sądem w znanym przez nią języku i bezpłatnego korzystania z pomocy tłumacza, a zatem brak było podstaw do obciążania strony powodowej kosztami występującego w obu instancjach tłumacza. Mając na uwadze powyższe, jak też i charakter sprawy, w której strona wykonująca swoje obowiązki podatkowe w stosunki do organów władzy, ostatecznie, z bezprawnego jej zachowania poniosła szkodę, Sąd Apelacyjny odstąpił od obciążania powodowej Spółki wszystkimi innymi kosztami poza wydatkami związanymi z udziałem biegłego z zakresu wyceny ruchomości. Kwestionując bowiem dokonaną wycenę zajętych ruchomości w postępowaniu egzekucyjnym i już po otrzymaniu kwoty ponad 100 tys. złotych, jako wyrównanie szkody, powódka kwestionując te wyliczenia generowała koszty biegłego sądowego, opinii którego nie była w stanie podważyć, a wyliczenia nowej opinii nie doprowadziły do zmiany w zakresie uzasadnionego żądania. Mając powyższe na uwadze – na podstawie art.386 par.1 w zw. z art. 100 kodeksu postępowania cywilnego- Sąd orzekł, jak w pkt. I kodeksu postępowania cywilnego.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono, jak w pkt. III wyroku, po myśli art. 98 par. 4 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 i par.12 ust.1 pkt.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 z późn. zmianami) mając na uwadze wynik postępowania odwoławczego.